

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/384/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111221425
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1111221425.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: E. B., V. X. I. XXXX, P.Ř., Č. E., zastúpený JUDr. Lubomírom Mullerom, euroadvokátom, Symfonická 1496/9, Praha 5, Česká republika, proti odporcovi : Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné nám. 13, o zaplatenie 1.458,79 € s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 9. 5. 2013 č.k. 21C 120/2011 - 55, v pomere hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Odporca je **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania, a to trovy právneho zastúpenia v sume 21,92 € k rukám JUDr. Lubomíra Mullera, euroadvokáta, Symfonická 1496/9, Praha 5, Česká republika, do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Uvedeným uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie o návrhu navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenie sumy 1.458,79 € s príslušenstvom, titulom náhrady škody na základe zák. č. 58/1969 Zb. spôsobenej nezákonným rozhodnutím o treste, keď škoda spočívala v náhrade nákladov obhajoby navrhovateľa v trestnom konaní. Prvostupňový súd konanie zastavil podľa § 96 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., na základe späťvzatia návrhu navrhovateľom, po tom, ako odporca oznámením zo dňa 22. 2. 2012 priznal navrhovateľovi dlžnú sumu 1.458,79 €.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 146 ods. 2 O.s.p. a s poukazom na to, že odporca z procesného hľadiska zaviniel, že konanie bolo zastavené, keďže splnil povinnosť uplatňovanú navrhovateľom až po jeho podaní na súde, t.j. návrh bol podaný dôvodne, a preto je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy konania. Trovy konania navrhovateľa spočívajú v trovách právneho zastúpenia za celkom 5 úkonov právnej služby á 71,37 € (príprava a prevzatie zastúpenia zo dňa 2. 6. 2011, návrh na začatie konania zo dňa 20. 6. 2011, čiastočné späťvzatie návrhu zo dňa 27. 2. 2012, písomné podanie zo dňa 27. 4. 2012 a návrh na zastavenie konania zo dňa 21. 1. 2013, ako aj režijný paušál 2 x 7,41 €, 2 x 7,63 € a 1 x 7,81 €, spolu 394,74 €.

Uvedené uznesenie napadol v zákonnej lehote odvolaním odporca;+, jeho odvolanie smerovalo proti výroku o trovách konania, v ktorej časti navrhoval uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť a náhradu trov konania nepriznať, resp. primerane znížiť. Odporca vytýkal prvostupňovému súdu nesprávne právne posúdenie veci. Odporca v odvolaní poukazoval na to, že navrhovateľ sa návrhom zo dňa 20. 6. 2011 voči odporcovi domáha priznania náhrady škody spôsobenej rozhodnutím o treste - rozsudkom Okresného súdu Bratislava - vidiek zo dňa 2. 10. 1984, sp. zn. 2T 255/84, v konaní, v ktorom bol navrhovateľ odsúdený na trest odňatia slobody, pričom trestné stíhanie bolo neskôr, po povolení obnovy konania a zrušení rozsudku, zastavené. V dôsledku uvedeného mala navrhovateľovi vzniknúť škoda, spočívajúca v nákladoch, vynaložených na obhajobu v trestnom konaní, za ktorú má niesť zodpovednosť odporca, podľa zák.č. 58/1969 Zb. Odporca v odvolaní uviedol, že priznaním náhrady trov právneho zastúpenia navrhovateľovi vo výške určenej v uznesení o zastavení konania súd vec nesprávne právne posúdil v

časti náhrady trov, keď pri rozhodovaní o trovách konania nezohľadnil kritérium účelnosti vynaložených trov, poukazujúc na § 142 ods. 1 O.s.p. V danom prípade podľa odporcu nemožno hovoriť o účelnom uplatnení práva ale o zneužití postavenia účastníka konania - navrhovateľa v občianskom súdnom konaní na účel získania určitej výhody, v danom prípade trov právneho zastúpenia. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania nezohľadnil existenciu viacerých paralelne prebiehajúcich konaní medzi navrhovateľom a odporcom, založených na rovnakých skutkových okolnostiach. Z rovnakého titulu si navrhovateľ voči odporcovi uplatňuje náhradu škody štyrmi samostatnými žalobnými návrhmi podanými na súde v rovnaký deň, vedenými pod sp. zn. 10C 103/2011, sp. zn. 7C 107/2011, sp. zn. 26C 112/2011, sp. zn. 21C 120/2011. Uplatnil si v nich štyri navzájom súvisiace nároky, vyplývajúce zo zrušeného rozhodnutia o treste (náhradu nákladov výkonu trestu, náhradu mzdy za obdobie výkonu trestu, náhradu nákladov pôvodného trestného konania a náhradu nákladov smerujúcich k zrušeniu rozhodnutia o treste). V každom konaní si navrhovateľ a jeho právny zástupca uplatnil trovy právneho zastúpenia a tieto žiada nahradiť samostatne za každé konanie. Takéto konanie považuje odporca za účelové, v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, zákon obchádzajúce, za účelom získania finančných prostriedkov na úkor štátneho rozpočtu SR, čo odporuje dobrým mravom a profesijnej etike advokáta. Pokiaľ by bol navrhovateľ všetky uvedené nároky uplatnil jednou spoločnou žalobou na zaplatenie celkom 1. 878,84 €, prináležala by mu odmena a režijný paušál za úkony právnej služby spočívajúce v prevzatí a príprave zastúpenia a podaní návrhu na súd súhrnne vo výške 176,88 €. Odporca trval na tom, že nie je daný žiadny relevantný dôvod na uplatňovanie týchto nárokov čiastkovo, v samostatne vedených konaniach. Avšak v dôsledku počínania navrhovateľa - podania štyroch samostatných návrhov na začatie konania - sa navrhovateľovi zvýšili náklady na uplatnenie jeho nároku, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia, v rozpore so zásadou hospodárnosti konania; v takom prípade nemožno hovoriť ani o účelnosti vynaložených trov. Odporca svoj právny názor oprel o ust. § 2 O.s.p., ktoré vyjadruje zásadu zákazu zneužitia práva, ktorá bola v tomto prípade porušená, resp. takéto konanie navrhovateľa možno považovať za šikanózne. Právny zástupca si vo všetkých spomínaných konaniach uplatňuje odmenu za úkon právnej služby spočívajúci v „prevzatí a príprave zastúpenia“, pritom všetky žalobné návrhy vychádzajú z rovnakých podkladov, sú odôvodnené rovnakou právnou skutočnosťou - zrušením rozhodnutia o treste; právny zástupca tiež prevzal zastupovanie navrhovateľa v tejto veci na základe jednej zmluvy o právnej pomoci a udelenia plnej moci zo dňa 9. 11. 2010. V tejto súvislosti odporca v odvolaní poukázal na to, že v právoplatnom uznesení č. k. 26C 112/2011 - 31 Okresný súd Bratislava I priznal v rámci náhrady trov konania aj náhradu trov právneho zastúpenia za úkon prevzatie a príprava zastúpenia. Dodal, že právny zástupca navrhovateľa vedie s odporcom desiatky, možno stovky súdnych sporov, umelo vytvorených, za účelom obohacovania sa právneho zástupcu navrhovateľa. Vo všetkých prípadoch sú návrhy totožné s minimálnymi zmenami. Účelom právnej úpravy náhrady trov konania je kompenzácia nákladov vynaložených na účelné uplatnenie alebo bránenie práva.

Na odvolanie odporcu sa písomne vyjadril navrhovateľ tak, že žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil a priznal navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške celkom 79,18 €, titulom trov právneho zastúpenia. Navrhovateľ v odvolaní poukazoval na príčinu sporu, ktorá spočívala v tom, že odporca nárok navrhovateľa najskôr popieral a až keď sa navrhovateľ obrátil na súd, postupne menil svoje stanovisko. Navrhovateľ mal dôvody na to, aby jednotlivé položky uplatňoval samostatne. Odporca totiž najprv odmietol náhradu vo všetkých položkách. Po podaní návrhov na súd si to odporca rozmyslel a dňa 20. 2. 2012 niektoré položky uznal, naďalej však odmietal priznať náhradu nemateriálnej ujmy a vôbec nebral do úvahy nárok navrhovateľa na úroky z omeškania. Na základe ďalšej navrhovateľovej výzvy odporca dňa 9. 8. 2012 navrhovateľovi úroky z omeškania priznal. Odporca tak v priebehu sporu zaujal tri rôzne stanoviská. Každá uplatňovaná položka si vyžaduje svoj vlastný prístup a svoje vlastné dokazovanie. Rovnako je tomu aj v prípade žalobného návrhu, ktorý musí byť vo vzťahu ku každej z uplatňovaných položiek špecificky spracovaný. Pokiaľ by mal navrhovateľ niest' v tomto konaní trovy zo svojho, potom by bol vlastne „trestaný za úspech“ v konaní, v ktorom sa mu podarilo prinútiť odporcu plniť, vrátane úrokov, ešte predtým, než by súd musel vydať meritórne rozhodnutie. Navrhovateľ jednotlivé položky uplatňoval samostatne aj z dôvodu, že súdy posudzujú jednotlivé položky niekedy odlišne, s poukazom na rozhodnutia súdov v obdobných veciach. V iných prípadoch súd sám vyčlenil pôvodne spoločne žalované položky na samostatné konanie; v takých prípadoch sa potom celé konanie neúmerne predlžuje. Navrhovateľ trval na tom, že postupoval efektívnejším spôsobom, totiž aby bol návrh jednoduchý, aby žalovanú položku bolo možné ľahšie individuálne posúdiť, aby konanie nebolo komplikované rôznymi prístupmi odporcu k jednotlivým položkám, aby konanie nebolo komplikované tým, že sú jednotlivé položky posudzované podľa rôznych

predpisov, aby nehrozilo vyčlenenie jednotlivých položiek na osobitné konania a aby o návrhu bolo možné rozhodnúť čo najskôr.

Navrhovateľ ďalej dodal, že vzhľadom na postupné zmeny v postojoch odporcu bolo nutné vykonať 5 úkonov právnej služby. Každý z úkonov si vyžadoval svoju prácu a svoje náklady, pričom všetky úkony boli vyvolané tým, že navrhovateľ musel procesne reagovať na zmenu v postoji odporcu. Nie je preto dôvod odmenu advokátovi ani upierať, ani znižovať, rovnako tak ani paušálnu náhradu v zmysle § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.

Odvolačný súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu (t.j. vo výroku o trovách konania) podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu odporcu nemožno priznať úspech.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Keď súd zastavuje konanie, musí sa pri rozhodovaní o trovách konania zaoberať otázkou, či niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie pritom posudzuje čisto z procesného hľadiska (t.j. podľa procesného výsledku). Nárok na náhradu trov konania teda musí mať oporu v ustanoveniach procesného práva, a nie hmotného. V tých prípadoch, kedy zastavenie konania zaviniť účastník, súd prizná ostatným účastníkom (druhej strane) náhradu trov konania, ktoré účelne vynaložili na uplatnenie alebo bránenie svojho práva.

Ust. § 146 ods. 2 O.s.p. vyžaduje zodpovednosť za zavinenie toho účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania, pričom druhá veta tohto ustanovenia je výnimkou z použitia § 146 ods. 2 vety prvej.

Ak je dôvodom zastavenia konania späťvzatie návrhu, platí, že navrhovateľ nezaviniť zastavenie konania, ak vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, pre správanie odporcu; je tomu tak napr. vtedy, keď odporca po začatí konania zaplatil navrhovateľovi uplatňovanú pohľadávku alebo s ním uzavrel dohodu a pod. Znamená to, že ak má správanie, ktoré spôsobilo zastavenie konania, ísť na ťarchu odporcu, musí ísť z procesného hľadiska o takú situáciu, kedy sa odporca zachová v intenciách žalobného návrhu (petitu), t.j. nastane situácia, kedy bola požiadavka navrhovateľa splnená neskorším správaním sa (konaním) odporcu, bez toho, aby o veci meritórne rozhodol súd. V takýchto prípadoch má navrhovateľ právo, aby mu odporca nahradil trovy, ktoré účelne vynaložil na uplatňovanie svojho práva.

V danej veci súd prvého stupňa zastavil konanie na základe späťvzatia návrhu navrhovateľom voči odporcovi po tom, ako odporca navrhovateľom uplatňovaný nárok v tomto konaní uznal (keď ho pôvodne odporca uznal odmietal). Z hľadiska rozhodovania o trovách konania to znamená, že došlo k správaniu odporcu v intenciách žalobného návrhu navrhovateľa. Za tejto situácie tak boli splnené zákonné predpoklady pre aplikáciu ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p., tak ako to v rozhodnutí učinil prvostupňový súd, ktorý správne priznal navrhovateľovi aj výšku trov právneho zastúpenia.

Odvolačný súd poznamenáva, že v danej právnej veci nezistil naplnenie predpokladov pre použitie ust. § 150 ods. 2 O.s.p., ktorý dovoľuje použiť moderačné právo. Navrhovateľ využil svoje dispozičné právo uplatniť si nároky, ktoré považoval za opodstatnené, súdnou cestou, pričom mu žiadna zákonná prekážka nebránila v tom, aby tieto nároky uplatnil v samostatných konaniach - bolo celkom v dispozícii navrhovateľa, či si svoje nároky uplatní v jednom konaní, alebo ich bude žalovať samostatne. Odvolačný súd považuje postup, zvolený navrhovateľom, za logický, vzhľadom na predchádzajúci postoj, ktorý zaujal k jednotlivým navrhovateľom uplatňovaným nárokom odporca. Nutno dodať, že súdnym konaniam (a s nimi spojenými nákladmi na trovy právneho zastúpenia) bolo možné predísť, pokiaľ by odporca uspokojil zákonné nároky navrhovateľa včas. Úkony právnej služby, ktoré právny zástupca poskytol navrhovateľovi v rámci právneho zastúpenia v tomto konaní, sa javia ako nevyhnutné pre úspešné uplatnenie navrhovateľovho nároku a predstavovali vždy z procesného hľadiska reakciu na postoj, ktorý v danej veci zaujal odporca, z ktorého dôvodu trovy s tým spojené nemožno podľa názoru odvolacieho súdu vyhodnotiť ako neúčelne vynaložené.

Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti (t.j. vo výroku o trovách konania, a to trovách právneho zastúpenia) ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania, spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia, za jeden úkon právnej služby - písomné vyjadrenie zo dňa 11. 6. 2013 k odvolaniu odporcu - tarifná odmena vo výške 14,11 € (počítané z tarifnej hodnoty 394,74 €, čo predstavuje sumu 28,22 €, z čoho 1-ica podľa § 14 ods. 3 písm.b/ vyhl.č. 655/2004 Z.z. činí 14,11 €) + režijný paušál 7,81 €; trovy právneho zastúpenia navrhovateľa v odvolacom konaní úhrnom 21,92 € (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm.b/, § 14 ods. 3 písm.b/, § 16 ods. 3 cit. vyhl.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.